

УДК 113:181.11.

DOI https://doi.org/10.32782/hst-2024-19-96-11

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНИХ ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДІВ ПОНЯТТЯ «ПРИРОДА» ТА «ОБРАЗ ПРИРОДИ» У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ФІЛОСОФІЇ

ЧЖАН, ХУНВЕЙ¹

Анотація

У статті досліджується феномен поняття «Образ природи» та його еволюція у філософії Китаю від давніх часів до наших днів, вплив на сучасні екологічні стратегії як у Китаї, так і у світі. стаття присвячена змінам, які відбуваються у сучасному уявленні про образ природи у китайській філософії. Мета статті - здійснити сучасні філософські рефлексії на тему природи у контексті взаємодії культурних, екологічних та соціальних аспектів в китайській філософії. Завдання дослідження: 1) здійснити еволюцію уявлень про природу у китайській філософії; 2) проаналізувати китайську філософію як частину китайської культури; 3) розкрити природний гуманізм як уособлення природи та невід'ємної частини людського життя; 4) з'ясувати найбільш поширені образи природи у сучасній китайській філософії; 5) обґрунтувати постмодерністські екологічні імплікації та важливість спільної відповідальності всього світу за екологічні проблеми. Мета та завдання дослідження спрямовані на огляд досліджень сучасних філософських та екологічних галузей науки щодо аналізу природи у сучасній китайській філософії. Використання кроскультурного методу дозволило порівняти концепції природи в китайській філософії з іншими філософськими традиціями та історичними етапами розвитку китайської філософії. Здійснюючи аналітичний огляд даної проблематики, автор вивчає сучасне уявлення природи у китайській філософії, модернізацію китайської філософії, теорію природної людської природи у китайській філософії, а також китайські філософські конструкції та роздуми. Наукова новизна теми полягає в тому, що дослідження пропонує нові підходи до розв'язання екологічних проблем. Еволюція уявлень про природу у китайській філософії здійснена через багату спадщину традиційних уявлень про природу, які базуються на концепціях гармонії, взаємозв'язку та балансу. У зв'язку зі світовою глобалізацією та взаємодією різних культур, китайська філософія може враховувати інші культурні уявлення про природу та навколишнє середовище. Еволюція уявлень про природу у китайській філософії вимагає інтеграції традиційних концепцій з сучасними науковими дослідженнями, а також активної участі у глобальних дискусіях щодо екологічних проблем. Сучасна китайська філософія може сприяти збереженню біорізноманіття та підтримці здорових екосистем шляхом вироблення усвідомленого підходу до взаємодії людини з природою. Практичне значення еволюції уявлень про природу у китайській філософії полягає в сприянні сталому розвитку, збереженні природних ресурсів, підтримці екологічної свідомості та виробленні стратегій для збереження навколишнього середовища. Сучасна китайська філософія є цікавим об'єктом наукового дослідження через її унікальний характер і вплив на сучасний світ.

Ключові слова: природа, образ природи, природний гуманізм, довкілля, філософія Китаю, модернізм, постмодернізм.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Перед автором постало питання дослідити та розкрити питання еволюції та змін, які відбуваються у сучасному уявленні про образ природи у китайській філософії. Ми маємо певну можливість споглядати, що сучасне уявлення на природу у китайській філософії можна простежити на прикладі мислення та робіт сучасних китайських мислителів (曹林. 哲学中的自然 对中国古代音 思想文化的影响研究.文化月刊,2023.147-

149). У цей період уявлення про природу у китайській філософії почало відчувати вплив сучасної науки і західної філософії і поступово зазнало ряд трансформацій. Одним із важливих мислителів був Кант (康德), чия критична філософія справила глибокий вплив на китайську філософію. Вивчення сучасного уявлення природи у китайській філософії є актуальним напрямом сучасної науки (王国良. 中国哲学基本精神及其 代价值. 文化 实力研究, 2016. 57].

З розвитком суспільства та науково-технічного прогресу китайська філософія стикається з новими викликами та можливостями у процесі модернізації. Розуміння еволюції та зміни сучасного образу природи у китайській філософії має велике значення для глибокого розуміння тенденції розвитку та ідеологічного підтексту

Corresponding author:

¹ Інститут соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (Харків, Україна)
E-mail: zhwhsd@163.com
ORCID ID: ORCID ID: orcid.org/0009-0008-0227-8133

китайської філософії. В даний час аналіз сучасного образу природи в китайській філософії свідчить, що все ще є деякі недоліки, які вимагають подальшого глибокого вивчення та дослідження. Важливим для даного аналізу стало порівняння української та китайської філософії про природу у сучасних філософських дискурсах. Китайська філософія, як унікальна система думки, має унікальні цінності та концепції розуміння природи (邢 . 中国哲学研究的困境和出路. 中国人民大学学报, 1999. 11).

З розвитком модернізації китайська філософія зазнала низку змін та трансформацій. По-перше, вивчення еволюції та зміни сучасного образу природи у китайській філософії може допомогти нам глибоко зрозуміти хід розвитку та ідеологічний підтекст китайської філософії, а також забезпечити теоретичну базу та керівництво для наслідування та розвитку китайської філософії (李蔓莉. 浅论中国哲学的现代意义. 明日风尚, 2017. 110). По-друге, результати дослідження можуть спонукати до розвитку філософії нові напрями та ідеї для просування інновацій китайської філософії. Результати дослідження мають певну прикладну цінність, яка може бути орієнтиром для академічних досліджень та практичної діяльності у суміжних галузях.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, з яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор.

Для аналізу специфіки феномена «образ природи» та питань філософії екології ми розглянули низку дослідницьких праць таких українських науковців, як Т.Гардашук, М. Кисельов, В. Деркач, А. Толстоухов, Ф.Канак, Н.Годзь. Ми прийшли до висновку, що аналіз понять «образ природи», «природа» неможливо проводити без знання філософії мови, лінгвістики. Тому ми у дослідженні звернулися до матеріалів, які запропоновано у праці І.Голубовської, В.Михайлова. Цікавим для нас було звернутися до матеріалів, які запропоновано у роботі Я.Шекера «Гене́за та функціонування художніх образів у китайській поезії доби Тан (VII-X ст.)», оскільки досліджувати сучасне неможливо без знання минулого. В китайському дискурсі ми впершу чергу аналізували роботи Таосію Лю (刘桃秀), Юпей Цзі (吉钰佩), Хайпін Чень (陈钗钗) та Ваньшу Цяо (乔望舒), які докладно обговорюють розвиток та зміну сучасного образу природи в китайській філософії. Дун Лей (董蕾), Ван Чуньмей (王春梅), Цзін Бо (景波), Кан Юй (康宇) і Сунь Бін (孙

兵) аналізують сучасний образ природи в китайській філософії з різних точок зору, висувають різні дослідницькі ідеї та методи. Юлан Хуан (黄玉兰) та Цзінтао Сунь (孙璟涛) вивчали еволюцію концепції природного людства та прагнення до повернення людської природи; Вейянь Фань (樊维艳) та Сюань Чжоу (周璇) досліджували важливу позицію та роль контекстуального мислення та постмодерністських екологічних наслідків у китайській філософії.

Мета та формулювання цілей статті - здійснити сучасні філософські рефлексії на тему природи у контексті взаємодії культурних, екологічних та соціальних аспектів в китайській філософії.

Завдання дослідження: 1) здійснити еволюцію уявлень про природу у китайській філософії; 2) проаналізувати китайську філософію як частину китайської культури; 3) розкрити природний гуманізм як уособлення природи та невід'ємної частини людського життя; 4) з'ясувати найбільш поширені образи природи у сучасній китайській філософії; 5) обґрунтувати постмодерністські екологічні імплікації та важливість спільної відповідальності всього світу за екологічні проблеми. **Мета та завдання дослідження** статті спрямовані на огляд досліджень сучасних філософських та екологічних галузей науки щодо понять «природа» та «образ природи» у сучасній китайській філософії.

Методологія. Для досягнення поставленої мети використано комплекс філософсько-методологічних підходів, за допомогою яких у порівняльно-компаративному аналізі розкрито особливості китайської сучасної філософії, зокрема еволюція феномена образу «природи» в китайській філософії. Використання кроскультурного методу дозволило порівняти концепції природи в китайській філософії з іншими філософськими традиціями або з історичними етапами розвитку китайської філософії, порівняння з традиціями західної філософії або з ідеями екологічної філософії. Детальне вивчення філософських текстів та трактування ключових концепцій, пов'язаних із природою, у різних періодах китайської філософії дозволило виявити зміни в уявленнях про природу від давнини до сучасності. Вивчення історичного контексту та етапів розвитку китайської філософії привело до розуміння того, як формувалися та змінювалися уявлення про природу в цій традиції. Звернення до соціокультурного контексту та врахування впливу історичних, культур-

них та соціальних чинників свідчило про розвиток філософських уявлень про природу в Китаї. Використання діалектичного методу дозволило розкрити протиріччя у філософських поглядах на природу та їхнього впливу на її розвиток у китайській філософії. Ці методи дозволяють глибше розуміти еволюцію концепцій природи в китайській філософії та їхні взаємозв'язки з культурним, історичним та соціальним контекстом.

Виклад основного матеріалу дослідження.

1. Еволюція уявлень про природу у китайській філософії

Уявлення природи у філософії - це аналіз всіх явищ природи з погляду філософії, яка є ключем до формування китайської думки і культури, яка впливає на пізнання природи, моральні уявлення та ціннісні орієнтації в стародавньому і сучасному Китаї (兆雪. 中国哲学中的意境思考. 文化学刊, 2020: 57). Погляд Канта (康德) на "цілеспрямованість природи" наголошує, що людське знання та розуміння природи засноване на обмеженнях власної суб'єктивності і що люди не в змозі досягти прямого розуміння сутності природи (邢 . 中国哲学研究的困境和出路. 中国人民大学学报, 1999: 12).

Ця думка певною мірою узгоджується з ідеєю єдності Неба і людини в китайській філософії, згідно з якою закони природи та духовні чи моральні цілі людства доповнюють один одного. Іншим важливим мислителем є Ху Ші (胡适), який висунув ідею "поєднання науки та гуманітарних наук", стверджуючи, що сучасна наука та техніка повинні поєднуватися з гуманістичними цінностями для досягнення цілей людської свободи та щастя (范蠡. 中国哲学真理 研究的重要意义——中国哲学的趋势, 2019 第二届中国哲学真理 国 学术会 文集, 2019: 15). Цей погляд перегукується із прагненням до гармонії та рівноваги у традиційній китайській культурі, де підкреслюється, що розвиток науки та природи має відповідати цінностям людської солідарності та прогресу. Крім того, сучасне уявлення на природу в китайській філософії передбачає прийняття та засвоєння сучасної західної науки (兆雪. 中国哲学中的意境思考. 文化学刊, 2020: 57). На початку ХХ століття деякі китайські філософи почали перекладати, впроваджувати та вивчати західні наукові теорії, поєднуючи їх із традиційною китайською думкою з метою новаторства. Цей напрямок думки сприяв формуванню в китайській філософії сучасного погляду на природу, що підкреслює об'єктивність науки і пози-

тивістський спосіб мислення (提依明·吾布力. 浅 中国哲学的源头. 山西青年, 2019: 36).

В цілому сучасне уявлення на природу в китайській філософії поступово формувалося під впливом сучасних мислителів, поєднуючи ідеї традиційної філософії, кантівської філософії та західної науки, підкреслюючи взаємозв'язок природи та людини, поєднання природничих та гуманітарних наук і прагнення до досягнення мети людської свободи. В цьому контексті важливими є роботи Т.Гардашука, М.Кисельова, В.Деркача, А. Толстоухова, Ф. Канак, Н. Годзь, в яких досліджується питання філософії екології, філософії екологічної футурології (Головні підходи до футурології та прогнозування з позиції філософії, 2017, Годзь, 2017, С.283; Годзь, 572 с.); питання розуміння образу природи в контексті метафори «різноманіття» (Гардашук, 2006) та «біорізноманіття» (Гардашук, 2006; Головні підходи до футурології та прогнозування з позиції філософії, 2017; Годзь, 2023; Концептуальні виміри екологічної свідомості, 2003), а також не менш важливими є і праці лінгвістичного напрямку та вивчення еволюціонування певної низки понять у мові (Голубовська, 2004; Михайлов, 2010; Шекера, 2006).

Досліджуючи літературу по даній проблематиці, автор аналізує та вивчає сучасне уявлення природи у китайській філософії, модернізацію китайської філософії, теорію природної людської природи у китайській філософії, а також китайські філософські конструкції та роздуми. Підходячи до питання модернізації китайської філософії ми мусимо в першу чергу розкрити питання про уявлення природи у китайській філософії, щоб зрозуміти, як вона розглядає та виражає природу у процесі модернізації (吉 佩. 代中国哲学构建的 言学反思. 湘潭大学, 2012: 155). Будучи унікальною системою думки, китайська філософія має унікальні цінності та уявлення про природу. Проте з розвитком модернізації китайська філософія зазнала низку змін та трансформацій.

У статті «Сучасний напрямок китайської філософії: роздуми та перспективи» Ян Гуоронг (杨国荣) розмірковує про модернізацію китайської філософії та дивиться у майбутнє. Еволюція сучасної китайської філософії є амбівалентна: з однієї сторони, це революційний процес у філософії, а, з другої, тенденція до модернізму (国荣. 中国哲学的 代走向:反思与展望. 探索与争 , 2020: 35). Аналізуючи історію про сучасну ситуацію китайської філософії, автор вказує на про-

блеми, з якими стикається китайська філософія в процесі модернізації, та пропонує деякі напрями для удосконалення її розвитку. У контексті аналізу китайської філософії як єдиного цілого, звертається увага важливу основу для розуміння мінливого образу сучасної природи.

В іншій роботі, присвяченій модернізації китайської філософії, «Модернізація та космополітизація китайської філософії» Чжу Цзін (朱晶) розглядає модернізацію китайської філософії з погляду філософії. Філософія минулого матеріальна, головне – інновації. Філософія має бути живою традицією, не заснованою на накопиченні історії, і філософія у загальному розумінні відповідає духовному світу живих людей (朱晶. *中国哲学的代化与世界化.法制博*, 2019: 298).

Розбираючи історію та сучасну ситуацію в китайській філософії, Чжу Цзін вказує на недоліки та галузі, що потребують поліпшення у процесі модернізації китайської філософії. Модернізація китайської філософії - це процес адаптації та перетворення традиційних китайських філософських концепцій під впливом сучасних умов, технологій та соціокультурних змін. Однією з основних характеристик такої модернізації є спроба зберегти цінності ідентичності та спадщини китайської філософії, але в контексті сучасного світу. Одним з напрямків модернізації є спроба інтеграції традиційних китайських концепцій з западною філософією та ідеями.

Наприклад, впровадження елементів демократії, прав людини та інших західних цінностей у контексті китайської філософії. Крім того, модернізація включає в себе інтерпретацію традиційних текстів і понять через сучасні методи філософського аналізу та підходи. Наприклад, застосування філософського герменевтичного аналізу до класичних текстів китайської філософії для зрозуміння їх сучасного значення. Деякі сучасні китайські філософи також працюють над адаптацією традиційних концепцій до викликів сучасності, таких як глобалізація, технологічний прогрес та екологічна криза. Наприклад, переосмислення концепції співвідношення людей з природою з огляду на сучасні екологічні проблеми. Модернізація китайської філософії відображає спроби збереження та перетворення її у контексті сучасного світу, з врахуванням як традиційних цінностей, так і нових викликів та можливостей.

У роботі «Доктрини про людину та природу в китайській філософії» автор розглядає док-

трини про взаємини людини та природи в китайській філософії. Взаємини людини та природи в давньокитайській філософії в основному виражені в теорії відносин між Небом і людиною, яку можна розділити на два типи: один підкреслює єдність Неба та людини, а інший – поділ Неба та людини. Перша отримала своє первісне оформлення в пропозиціях Менція «якщо знаєш природу, то знаєш небо», Дун Чжуншу (董仲舒) «небо і земля подібні» і т. д. Чжан Цзаймін (张载明) висунув пропозицію про «єдність неба і землі», що зробило більший вплив на історію розвитку китайської філософії. Як пише автор, це суттєво вплинуло на історію китайської філософії (中国哲学中关于人与自然的学. *中国社会科学*.16). Аналізуючи та інтерпретуючи давню класичну літературу, автор узагальнює кілька різних поглядів та доктрин на відносини між людиною та природою у китайській філософії. Це закладає важливу теоретичну основу розуміння розвитку сучасного образу природи китайської філософії.

2. Китайська філософія як частина китайської культури

Китайська філософія є важливою частиною традиційної китайської культури, її вивчення має значення для розуміння китайської культури та думки. Сучасне уявлення природи - важливий напрям досліджень у китайській філософії, який включає вивчення природи, відносин між людиною і природою, а також концепції світобудови (李麟. *中国哲学的自然人性 与对人性回归的追求.中共中央党校学报*. 2007: 29).

Мета даного дослідження – розглянути та проаналізувати актуальну тему за допомогою вивчення літератури, щоб мати можливість глибше зрозуміти поточний стан та тенденцію розвитку досліджень сучасного образу природи у китайській філософії. З «Досліджень з китайської філософії» можна дізнатися, що сфера китайської філософії дуже широка, включаючи давню, сучасну та новітню філософію (徐宁. *《中国哲学大》的 克思主义哲学中国化研究.渤海大学*, 2013).

Ми приходимо до думки, що вивчення китайської філософії вже має відносно повну теоретичну систему та досягло великого прогресу у методах дослідження. Однак ми можемо звернути увагу на деякі проблеми у вивченні китайської філософії, такі як вузьке дослідницьке бачення та єдиний метод дослідження. В «Огляді та перспективах китайських філософських досліджень» Чжан Веньсянь, Чжан Сюй (张旭) роз-

глядає історичний розвиток китайських філософських досліджень та намічає майбутні стратегії. Китайські філософські дослідження мають різні характеристики та спрямованість у різні історичні періоди, і водночас важко простежити тенденцію розвитку сучасних китайських філософських досліджень досить складно саме через різноманітність (景波.老子对知的度和 及其对当代教育的启示, 2018(9): 234).

Дослідженням загальної теорії та методології китайської філософії приділяється значна увага. Останніми роками, за умов культурної самосвідомості, значно посилюється усвідомлення необхідності відновлення самоідентичності китайської філософії. Вчені взяли на себе ініціативу відповісти на питання про легітимність китайської філософії, активно досліджували особливості китайської філософії та поступово поверталися до внутрішніх міркувань традиційної філософії, намагаючись відновити проблеми та контексти, які хвилювали давніх мислителів, щоб виявились особливі характеристики китайської філософії (文祥.回与展望_中国哲学研究 状.未来与展. 2020: 24). Майбутні дослідження китайської філософії мають бути спрямовані на взаємозбагачення з іншими дисциплінами, а також глибоке вивчення традиційної китайської культури.

У статті «Сучасний стан досліджень китайської філософії та їх перспективи – огляд 25-річного шляху» Лай Кунго (功欧) дає огляд сучасного стану китайських філософських досліджень. За останні 25 років вивчення китайської філософії досягло великого прогресу, а результати досліджень багаті та різноманітні (功欧.中国哲学的研究 状及其展望——25年历程之概 .江西社会科学, 2005: 8).

У статті також представлені деякі важливі результати досліджень та методи дослідження, такі як документальні, історичні та порівняльні. Китайські філософські дослідження багаті змістом та методами досліджень у різних галузях та на різних рівнях. На додаток до вищезгаданого ряду літератури були опубліковані й інші відповідні роботи, такі як «Давні та сучасні зміни в китайській філософії та сучасна форма китайської філософії», «Дослідження особливостей еволюційної теорії сучасної китайської філософії», «Сучасний стан китайської філософії та тенденції її розвитку». У цих роботах з різних точок зору глибоко вивчається сучасний образ природи у китайській філософії, висувуються різні дослідні погляди та методи.

Китайська філософія і культура мають значний вплив на сприйняття та ставлення до природи та довкілля. Ось деякі аспекти цього впливу:

1) Філософські течії, такі як даосизм, вчать про гармонійне співіснування з природою та усвідомлення важливості взаємодії з нею. Це може сприяти розвитку ставлення до природи як до рівноправного партнера, а не об'єкту експлуатації.

2) Китайська культура виховує повагу до природи як до джерела життя та джерела інспірації. Це може підтримувати усвідомлення важливості охорони природи та відповідального ставлення до неї.

3) В китайській культурі існують різноманітні обряди та ритуали, пов'язані з природою, такі як свято Першого Місяця, День Квітів, День Поминання Предків тощо. Ці обряди сприяють утриманню зв'язку з природою та підтримці культурних традицій.

4) З урахуванням сучасних екологічних викликів, китайська культура та філософія починають займатися питаннями екологічної свідомості та заохочувати збереження природних ресурсів.

5) У сучасному Китаї спостерігається поєднання традиційних цінностей із сучасними стратегіями збереження довкілля. Наприклад, розвиток відновлювальних джерел енергії та створення екологічних парків та резерватів.

Отже, китайська філософія та культура впливають на ставлення до природи та довкілля шляхом сприяння гармонії, поваги, традиційних обрядів і сучасних екологічних ініціатив.

3. Природний гуманізм як уособлення природи та невід'ємної частини людського життя

Що стосується питання теорії особливостей розуміння людської природи у китайській філософії, ми можемо насамперед сказати, що китайська філософія - одна з найдавніших філософських традицій у світі, в якій теорія природної людської природи є важливою частиною китайської філософії (雅迪.中国哲学中“自然”概念的 内涵及衍 化.上海交通大学学报, 2024: 20). Природний гуманізм розглядає відносини між людиною та природою, вивчає становище та роль людини в природі. У статті «Деякі особливості походження китайської натурфілософії» на основі вивчення витоків китайської натурфілософії робиться висновок про те, що для китайської натурфілософії характерні єдність Неба та людини, концепція небесної долі та філософія виживання у суворих природних умовах (彭彤.中国 自然哲学的重 与回归. 河南大学, 2023: 97).

У дослідженні використано метод вивчення літератури та виявлено особливості зародження китайської натурфілософії на основі всебічного аналізу відповідної літератури. Еволюція відносин між людиною та природою від шанування, рівноваги до розриву і потім назад до повернення шляхом вивчення еволюції відносин між людиною та природою у китайській філософії (中国哲学中关于人与自然的学. 中国社会科学.16). У дослідженні використовуються методи вивчення літератури та теоретичного аналізу, виявляються закони еволюції відносин між людиною та природою у китайській філософії шляхом прочитання відповідної літератури та виведення теорій.

За підсумками вивчення природного гуманізму в китайській філософії висувається прагнення повернення людської природи з погляду природного гуманізму (彭彤. 中国 自然哲学的重 与回归. 河南大学, 2023: 100). У дослідженні використовуються методи вивчення літератури та теоретичного аналізу, розкривається еволюція концепції природної людської природи та прагнення до повернення людської природи до китайської філософії на основі всебічного аналізу відповідної літератури та теоретичних висновків. Ідея природного гуманізму Кан Ювея (康有为) мала яскраво виражений антифеодальний характер і зіграла велику роль у просвіті того часу. Старе конфуціанство приймало ритуал і мораль за сутність людини, пов'язувало людей жорсткою феодальною мораллю і описувало таку мораль як вічний і незмінний шлях, стверджуючи, що «Небо незмінне, і шлях незмінний», вважало сутність людини та соціальну історію незмінними та заперечувало індивідуальність людини, прогрес та розвиток соціальної історії (王巧慧. 中国哲学中的后 代生意 . 厦 大学.2024: 90). Зокрема, філософія Сун та Мін протиставляла матеріальні інтереси, матеріальне щастя та духовну самореалізацію моралі, рішуче виступала за аскетизм, ратувала за «зживання небесного розуму та згасання людських бажань», що призвело до жорстокої реальності «вбивства людей розумом» (曹林. 哲学中的自然 对中国古代音 思想文化的影响研究.文化月刊,2023:147-149).

З позицій буржуазного гуманізму Кан Ювей стверджував законність і розумність людських бажань і прагнення до щасливого життя, а також стверджував, що людина і людське суспільство постійно розвиваються, що є запереченням феодальних етичних норм і потужним ударом по владі старомодних звичок через яких сучасний

Китай змирився з бідністю та слабкістю. Звісно, людина, стверджуваний Кан Ювеєм (康有为), був лише природною людиною, не бачив, що людина - істота соціальна, не бачила соціальної природи людини, та її теорія природи людини як і залишається абстрактної, ідеалістичної теорією природи людини (乔望舒.以胡适 例 代中国哲学史研究的探索.浙江大学, 2008). Але, зрештою, думка Кан Ювея (康有为) мала великий просвітницький вплив на історію, і вона також дуже корисна сьогодні. Природний гуманізм в китайській філософії відображається через розглядання людини як нероздільної частини природи і відносини між людиною і природою як основи гуманістичних цінностей. Концепція гармонії з природою займає центральне місце в китайській філософії.

Людина розглядається як частина природи, що має жити в гармонії з нею, а не владарювати над нею. Це відображається в ідеях та концепціях, таких як єдність людини і природи. Китайська філософія сприймає всі форми життя як цінні та поважні. Це відображається у відносинах людини з природою, де кожен організм має своє місце та значення в екосистемі. У китайській філософії надається великий акцент на самовдосконалення людини і розвиток гармонійних відносин у суспільстві.

Це означає пошук рівноваги між індивідуальним самовдосконаленням та добробутом суспільства в цілому. Китайська філософія акцентує на важливості доброчесності, моральних цінностей та етики у стосунках між людьми та з природою. Це відображається у поняттях, таких як гуманність і моральне добро. Ці аспекти формують основи природного гуманізму в китайській філософії, який відрізняється від західного гуманізму своїм уособленням природи як невід'ємної частини людського життя та цінностями гармонії, поваги та самовдосконалення. Природний гуманізм у китайській філософії відображає важливість гармонійного взаємозв'язку між людиною і природою, а також акцентує на цінності та достоїнстві кожної людської істоти.

Назвемо деякі ключові аспекти природного гуманізму в китайській філософії:

1) Китайська філософія вчить, що людина повинна жити в гармонії з природою, а не панувати над нею. Це означає повагу до природи, її циклічності та незалежності.

2) Згідно з китайською філософією, всі живі істоти є частиною великого цілого, яке взаємопов'язане і взаємозалежне. Це сприяє роз-

витку розуміння важливості підтримки та захисту всього живого.

3) Китайська філософія підкреслює унікальність кожної людської істоти та її внесок у гармонію світу. Кожна людина має своє місце і роль в природі і суспільстві.

4) Природний гуманізм у китайській філософії спонукає до розвитку моральних якостей, таких як доброта, повага, толерантність та взаємоповага. Ці принципи є основою гармонійного співіснування.

5) Китайська філософія ставить акцент на самовдосконаленні та досягненні гармонії внутрішньої і зовнішньої. Це означає розвиток розуму, серця та душі, а також уміння жити в мирі зі світом навколо себе.

Узагальнюючи, природний гуманізм у китайській філософії відображає особливе ставлення до природи, підкреслюючи гармонійну взаємодію між людиною і навколишнім світом, а також важливість розвитку моральних цінностей та самовдосконалення.

4. Найбільш поширені образи природи у сучасній китайській філософії

Тема китайських філософських розмислів присвячена вивченню сучасних образів природи у китайській філософії. Сучасний образ природи має велике значення у китайській філософії, який відображає знання та розуміння природи у китайській філософії (環涛. 哲学的个性. 吉林大学, 2003: 50). Метою даного дослідження є огляд та аналіз відповідної літератури сучасних образів природи у китайській філософії, щоб глибше зрозуміти розвиток та значення сучасних образів природи у китайській філософії.

У статті «Сучасні роздуми про побудову китайської філософії - Про побудову китайської філософії» автор розглядає проблему побудови китайської філософії. Розглядаючи та аналізуючи китайську філософську традицію, автор вказує на проблеми та дилеми побудови китайської філософії. Автор вважає, що для побудови китайської філософії необхідно повернутися до витоків традиційної культури та висунути нову ідею побудови. Вивчаючи історію китайської філософії та розмірковуючи про сучасне суспільство, автор приходиться до висновку, що будівництво китайської філософії має бути процесом, що йде в ногу з часом.

У статті «Контекстуальне мислення у китайській філософії» автори розглядають контекстуальне мислення у китайській філософії. Вивчаючи

давню китайську культуру та філософію, автор приходиться до висновку, що контекстуальне мислення у китайській філософії має унікальні характеристики та значення. Контекстуальне мислення в китайській філософії - це спосіб мислення за межами мови та концепцій, який може допомогти людям краще зрозуміти та відчути природу (兵.“ 中国哲学史”的 撰及“生命哲学”的建构. 黑龙江大学, 2006).

Аналізуючи стародавню китайську літературу та спостерігаючи за сучасним суспільством, автори дійшли висновку про важливу позицію та роль контекстуального мислення в китайській філософії. Сучасна китайська філософія використовує різноманітні образи та символи природи, щоб висловлювати свої ідеї і цінності.

Ось деякі з найбільш поширених образів природи у сучасній китайській філософії:

1) Янцзи - третя за довжиною річка в світі і символізує потік часу та постійні зміни. У сучасній китайській філософії образ річки Янцзи використовується для висловлення ідеї про нестримність часу та постійне розвиток.

2) Гори і океани в китайській філософії символізують мудрість, могутність і грандіозність природи. Вони також можуть використовуватися для позначення внутрішнього розвитку і самовдосконалення людини.

3) Червоний сонцевий світанок (червона долина) асоціюється з національним відродженням та ростом Китаю. Він символізує нову еру розвитку та надію на майбутнє.

4) Бамбук в китайській культурі є символом гнучкості, витривалості та простоти. У сучасній філософії він може використовуватися для вираження ідеї про скромність, гнучкість і стійкість у вирішенні проблем.

5) Лотос - символ чистоти, духовного розвитку та відродження у китайській культурі. У сучасній філософії він може використовуватися для вираження ідеї про духовний розвиток та виходження з темряви до світла.

Ці образи природи в сучасній китайській філософії допомагають висловлювати складні ідеї про людину, суспільство та взаємини з природою, а також служать як джерело вдохнення для мистецтва, літератури та інших сфер культури.

5. Постмодерністські екологічні імплікації та важливість спільної відповідальності всього світу за екологічні проблеми

У процесі глобалізації та модернізації Китай стикається з необхідністю навчатися у Заходу

і водночас із низкою проблем, з якими зіткнувся Захід у процесі модернізації, таких як погіршення екології та відчуження людини від науки та техніки. Традиційна культура Китаю також стикається з проблемами позиціонування себе у процесі модернізації, а також інтеграції китайської та західної культур (王巧慧. 中国哲学中的后代生意. 厦大学.2024: 90-91). У статті «Постмодерністські екологічні імплікації у китайській філософії» Ван Цяохуей (王巧慧), Чжао Чжунгун (赵忠功) розглядають постмодерністські екологічні імплікації у китайській філософії. Поєднуючи китайську філософію та екологію, автор досліджує значення та цінність постмодерністських екологічних імплікацій у китайській філософії.

Постмодерна екологічна імплікація - це свого роду переосмислення природи і турбота про навколишнє середовище, яка може допомогти людям краще зрозуміти і захистити природу (功欧. 中国哲学的研究 状及其展望——25年历程之概. 江西社会科学,2005: 7-16). На основі вивчення літератури з китайської філософії та екології та огляду сучасного суспільства автори приходять до висновку, що постмодерністські екологічні імплікації займають важливе місце та відіграють важливу роль у китайській філософії.

Постмодерністські екологічні імплікації у китайській філософії виникають з певних концепцій та підходів, які поєднують елементи постмодернізму і екології в контексті китайської думки.

Постмодерністська філософія підкреслює важливість відмови від абсолютних істин та відкриття для різноманітності інтерпретацій. У китайській філософії це може виявитися через розглядання природи як суб'єкта, що має свою власну "істину", яка може бути різною для кожної особи або культури. Це може призвести до більшої поваги до різноманітності екосистем та розуміння їх важливості для збереження біорізноманіття. Постмодерністський підхід до екології може сприяти переосмисленню взаємодії людини з природою. Китайська філософія, зокрема традиційна концепція, може бути використана для підтримки ідеї гармонії між людьми і природою, замість влади над нею.

Постмодерністська філософія сприймає критику технологічних та наукових підходів до вирішення екологічних проблем. Вона може допомогти зосередитися на альтернативних, нематеріальних підходах до взаємодії з природою, таких як медитація, ритуали або естетичний досвід природи.

Постмодерністський підхід до екології може підкреслити важливість спільної відповідальності всього світу за екологічні проблеми. В контексті китайської філософії це може означати розгляд екологічних проблем як глобальних, а не обмежених національними межами. Постмодерністська китайська філософія може вносити важливий внесок у розвиток екологічного мислення, пропонуючи альтернативні підходи до взаємодії з природою та вирішення екологічних проблем.

Сучасні філософські рефлексії на тему природи в китайському контексті враховують взаємодію культурних, екологічних та соціальних аспектів.

1) Філософи досліджують вплив культурних цінностей і традицій на сприйняття та ставлення до природи в сучасному Китаї. Вони розглядають, як традиційні концепції, такі як гармонія, баланс і взаємозв'язок, формують сприйняття природи та взаємодію з нею.

2) Філософські рефлексії стосовно природи враховують екологічні виклики та проблеми, з якими стикається сучасний світ, включаючи зміни клімату, втрату біорізноманіття та забруднення навколишнього середовища. Вони аналізують, як ці проблеми впливають на природу та людське суспільство і як можна знайти екологічно сталий підхід до їх вирішення.

3) Філософи розглядають взаємозв'язок між природою та соціальними аспектами, такими як економіка, політика, технології та культура. Вони досліджують, як соціальні структури і системи впливають на використання природних ресурсів, а також як екологічні проблеми впливають на соціальний розвиток і благополуччя.

4) Філософи використовують інтердисциплінарний підхід, поєднуючи філософію з екологією, соціологією, економікою та іншими галузями знань, щоб отримати більш глибоке розуміння взаємозв'язків між людиною, природою і суспільством.

Отже, сучасні філософські рефлексії на тему природи в китайському контексті спрямовані на розуміння та вирішення складних проблем, пов'язаних з взаємодією культурних, екологічних та соціальних аспектів. Вони відображають багатогранність китайської філософської традиції та її актуальність у сучасному світі.

Висновки

Сучасна китайська філософія представляє багатогранну спадщину, яка відображає традиційні китайські цінності та відповідає на сучасні

виклики. нині Сучасна китайська філософія поєднує в собі традиційні концепції, такі як конфуціанство, даосизм і буддизм, з сучасними ідеями і методами. Цей синтез дозволяє зберегти цінність стародавніх традицій і одночасно розвивати нові концепції, що відповідають сучасному світу.

Сучасна китайська філософія набула великого впливу на світову сцену. Зростаюча роль Китаю в глобальній економіці та політиці привертає увагу до китайської культури і філософії, що сприяє її поширенню і вивченню за межами Китаю. Багато з концепцій сучасної китайської філософії акцентують на досягненні гармонії - гармонії між людьми, природою і самим собою. Це відображає важливість рівноваги і співіснування в сучасному світі. У зв'язку зі змінами в суспільстві та технологіях, сучасна китайська філософія переглядає традиційні цінності, щоб адаптуватися до сучасних реалій. Це включає переосмислення концепцій сім'ї, спільноти та індивідуальності. Сучасна китайська філософія стає все більш важливою у глобальній моральній дискусії. Її ідеї про етику, справедливість і людські права стають об'єктом обговорень і впливу на розвиток міжнародних відносин.

У загальному розумінні, сучасна китайська філософія відображає багатогранність китайської культури і стає джерелом вдумливого розмірковування над сучасним світом. З'ясувалося, що з розвитком суспільства та науково-технічним прогресом китайська філософія стикається з новими викликами та можливостями у процесі модернізації (王国良. 中国哲学基本精神及其代价值. 文化 实力研究, 2016: 56-60). Розуміння еволюції та зміни сучасного уявлення природи у китайській філософії має велике значення для глибшого розуміння тенденції розвитку та ідеологічного підтексту китайської філософії (雅迪. 中国哲学中“自然”概念的内涵及衍化. 上海交通大学学报, 2024: 11-23).

У ході дослідження ми виявили еволюційну модель та внутрішній зв'язок сучасних образів природи в китайській філософії, вивчивши та проаналізувавши відповідну літературу. Ми виявили, що сучасний образ природи зазнав трансформації від традиційного образу природи до сучасного образу природи в китайській філософії, що включає зміни у способі розуміння природи і відносин

між природою і людиною. Ці зміни відображають оновлене знання та розуміння природи китайською філософією у процесі модернізації.

Однак у сучасних дослідженнях, присвячених сучасному образу природи у китайській філософії, досі є деякі недоліки. По-перше, необхідно розширити рамки дослідження, оскільки в основному воно присвячене еволюції сучасного уявлення природи в китайській філософії, тоді як дослідження конотації образу природи та тенденцій розвитку філософської думки, як і раніше, обмежене. По-друге, необхідно вдосконалити методологію дослідження: нині переважно використовується метод огляду та аналізу літератури, бракує підтримки емпіричних та порівняльних досліджень. Це дослідження має важливий внесок і значення для наукової та практичної громадськості. Вивчення еволюції та зміни сучасного уявлення природи в китайській філософії допомогли глибоко зрозуміти історію розвитку та ідеологічний підтекст китайської філософії, забезпечити теоретичну базу та керівництво для наслідування та розвитку китайської філософії (李蔓莉. 浅 中国哲学的代意义. 明日 尚, 2017: 110).

Результати дослідження можуть надати дослідникам філософії нові напрями та ідеї для просування інновацій та розвитку китайської філософії. Результати дослідження також мають певну прикладну цінність, яка може бути орієнтиром та посиланням для академічних досліджень та практичної діяльності у суміжних галузях (彭彤. 中国 自然哲学的重 与回归. 河南大学, 2023: 97-100). Підсумовуючи, можна сказати, що завдяки огляду літератури та аналізу сучасних образів природи в китайській філософії, це дослідження розкриває її еволюційні закони та внутрішні зв'язки, надає теоретичну базу та ідеї для подальших досліджень та вивчення розвитку китайської філософії. Тим не менш, у цьому дослідженні зберігаються деякі обмеження, які вимагають подальшого розширення рамок дослідження та вдосконалення методології дослідження. Важливість і значущість цього дослідження полягає у поглибленні розуміння китайської філософії та наданні теоретичної підтримки та керівництва для наслідування та розвитку китайської філософії.

Список використаної літератури

Гардашук Т. В. Сучасний екологізм: теоретичні засади та практичні імплікації: Автореф. дис... д-ра філософ. наук: 09.00.09 / Т.В. Гардашук ; Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди НАН України. Київ, 2006. 36 с.

Головні підходи до футурології та прогнозування з позиції філософії (в контексті розробляємої тематики екологічної футурології). Society for Cultural and Scientific Progress in Central and Eastern Europe / Scientific and Professional Conference Humanities and Social sciences in the Era of Globalization – 2017. Held in Budapest on 28 –th of May 2017. P.29–31.

Годзь Н. Б. Щодо обґрунтування понять «втрачене майбутнє» та «нереалізоване майбутнє». Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXV міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2017, 17-19 травня 2017 р.: у 4 ч., Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХП», 2017. С. 283.

Годзь Н. Б. Вступ до екологічної футурології: монографія. Харків: Видавець Олександр Савчук, 2017. 572 с.

Годзь Н. Б. Урбаністика в світлі аналізу сучасних потреб екологічної футурології в Україні. Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXXI міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2022, 17-20 травня 2023 р. / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХП», 2023. С. 900.

Голубовська І. О. Етноспецифічні константи мовної свідомості: Автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.15; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ, 2004. 38 с.

Концептуальні виміри екологічної свідомості : Моногр. / М. М. Кисельов, В. Л. Деркач, Т. В. Гардашук, А. В. Толстоухов, Ф. М. Канак; НАН України. Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди, Благод. орг. "Центр практ. філос.". Київ : Вид. ПАРАПАН, 2003. С. 299-308.

Михайлов В. С. Людиновимірність соціально-філософської традиції Давнього Китаю і сучасність: автореф. дис... канд. філософ. наук : 09.00.03 / В. С. Михайлов ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". Київ, 2010. 20 с.

Шекера Я. В. Генеза та функціонування художніх образів у китайській поезії доби Тан (VII-X ст.): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.04; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ, 2006. 19 с.

李蔓莉. 浅论中国哲学的现代意义. 明日风尚, 2017. 110

王国良. 中国哲学基本精神及其现代价值. 文化软实力研究, 2016, 56-60

邢东风. 中国哲学研究的困境和出路. 中国人民大学学报, 1999. 11-15

汤兆雪. 中国哲学中的意境思考. 文化学刊, 2020. 56-60

范鑫. 中国哲学真理观研究的重要意义——中国哲学的趋势, 2019 第二届中国哲学真理观国际学术会议论文集, 2019. 15

买买提依明·吾布力. 浅论中国哲学的源头. 山西青年, 2019. 36

曹林. 哲学中的自然观对中国古代音乐思想文化的影响研究. 文化月刊, 2023. 147-149

张雅迪. 中国哲学中“自然”概念的内涵及衍化. 上海交通大学学报, 2024, 11-23

彭彤. 中国传统自然哲学的重释与回归. 河南大学, 2023. 97-100

中国哲学中关于人与自然的学说. 中国社会科学. 16页

杨国荣. 中国哲学的现代走向: 反思与展望. 探索与争鸣, 2020. 34-38

朱晶. 中国哲学的现代化与全球化. 法制博览, 2019. 298

张文祥. 回顾与展望_中国哲学研究现状. 未来与发展, 2020. 24-30

赖功欧. 中国哲学的研究现状及其展望——25年历程之概观. 江西社会科学, 2005. 7-16

李钟麟. 论中国哲学的自然人性论与对人性回归的追求. 中共中央党校学报, 2007. 29-32

王巧慧. 中国哲学中的后现代生态意蕴. 厦门大学, 2024, 90-91

吉钰佩. 现代中国哲学构建的语言学反思. 湘潭大学, 2012.

乔望舒. 以胡适为例论现代中国哲学史研究的探索. 浙江大学, 2008.

景波. 老子对知识的态度和认识及其对当代教育的启示, 2018(9):234.

孙兵. “中国哲学史”的编撰及“生命哲学”的建构. 黑龙江大学, 2006.

孙璟涛. 论哲学的个性. 吉林大学, 2003.

周璇. 开创中国哲学史研究的现代化时代. 黑龙江大学, 2004.

陈斌玉. 朱谦之中国哲学对欧洲的影响研究. 北京外国语大学, 2021.

徐宁. 《中国哲学大纲》的马克思主义哲学中国化研究. 渤海大学, 2013.

References

Gardashuk, T. V. (2006). Modern ecologism: theoretical foundations and practical implications: Author's dissertation ... Dr. philos. sciences: 09.00.09 / T.V. Gardashuk; G.S. Skovoroda Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine. Kyiv. 36.

The main approaches to futurology and forecasting from the standpoint of philosophy (in the context of the developed topic of environmental futurology) (2017). Society for Cultural and Scientific Progress in Central and Eastern Europe / Scientific and Professional Conference Humanities and Social sciences in the Era of Globalization – 2017. Held in Budapest on 28 –th of May 2017. 29–31.

Godz, N. B. (2017). On the substantiation of the concepts of "lost future" and "unrealized future". Information technologies: science, engineering, technology, education, health: abstracts of the XXV International Scientific and

Practical Conference MicroCAD-2017, May 17-19, 2017: in 4 parts, Part IV / edited by Prof. Sokol E.I. Kharkiv: NTU "KHPI". 283.

Godz, N. B. (2017). Introduction to environmental futurology: monograph: Publisher Oleksandr Savchuk. 572.

Godz, N. B. (2023). Urbanism in the light of the analysis of modern needs of environmental futurology in Ukraine. Information technology: science, engineering, technology, education, health: abstracts of the XXXI International Scientific and Practical Conference MicroCAD-2022, May 17-20, 2023 / edited by Prof. Sokol E.I. Kharkiv: NTU "KHPI". 900.

Ethnospecific constants of linguistic consciousness: PhD thesis (2004): 10.02.15; Kyiv National Taras Shevchenko University. Kyiv. 38.

Conceptual dimensions of ecological consciousness: Monograph (2003) / M.. Kiselyov, V. Derkach, T. Gardashuk, A. Tolstoukhov, F. Kanak; NAS of Ukraine. G.S. Skovoroda Institute of Philosophy, Charitable Organization. "Center for Practical Philosophy". Kyiv: PARAPAN Publishing House. 299-308.

Mikhailov, V. S. (2010). Human Dimensionality of the Socio-Philosophical Tradition of Ancient China and Modernity: PhD thesis: 09.00.03 / V. S. Mikhailov ; National Technical University of Ukraine "Kyiv Polytechnic Institute". Kyiv. 20.

Shekera, Y. V. (2006). Genesis and Functioning of Artistic Images in Chinese Poetry of the Tang Dynasty (VII-X centuries): PhD thesis: 10.01.04; Kyiv National Taras Shevchenko University. Kyiv. 19.

Li, Manli (2017). A Brief Discussion on the Modern Significance of Chinese Philosophy. Tomorrow's Style. 110.

Wang, Guoliang (2016). The basic spirit of Chinese philosophy and its modern value. Research on Cultural Soft Power. 56-60.

Xing, Dongfeng (1999). The Dilemma and Way Out of Chinese Philosophy Research. Journal of Renmin University of China. 11-15.

Tang, Zhaoxue (2020). Reflections on Context in Chinese Philosophy. Journal of Culture. 56-60.

Fan, Li (2019). The Importance of Research on Truth Concept in Chinese Philosophy - Trends in Chinese Philosophy, Proceedings of the Second International Conference on Truth Concept in Chinese Philosophy. 2019. 15.

Baiduimin, Gubli (2019). A Brief Discussion on the Source of Chinese Philosophy. Shanxi Youth. 36.

Cao, Lin (2023). Research on the influence of the concept of nature in philosophy on ancient Chinese music thought and culture. Culture Monthly. 147-149.

Zhang Yadi (2024). Connotation and Derivation of the Concept of "Nature" in Chinese Philosophy. Journal of Shanghai Jiao Tong University. 11-23.

PENG, Tong (2023). The reinterpretation and return of traditional Chinese natural philosophy. Henan University. 97-100.

Chinese philosophy on man and nature. Chinese Social Sciences. 16.

Yang, Guorong (2020). The modern direction of Chinese philosophy: reflection and prospect. Exploration and Controversy. 34-38

Zhu, Jing (2019). Modernization and globalization of Chinese philosophy. Law and order exposition. 298.

Zhang, Wenxiang (2020). Review and Prospect_Status of Chinese Philosophy Research. Future and Development. 24-30.

Lai, Gong-O. (2005). Current Research Status and Prospects of Chinese Philosophy: An Overview of 25 Years' Journey. Jiangxi Social Science. 7-16.

Li, Zhonglin (2007). On the Natural Humanism of Chinese Philosophy and the Pursuit of the Return of Human Nature. Journal of the Party School of the Central Committee of the Communist Party of China. 29-32.

Wang, Qiaohui (2024). Wang Qiaohui. Postmodern Ecological Implications in Chinese Philosophy. Xiamen University. 90-91

Ji, Yupei (2012). Linguistic reflection on the construction of modern Chinese philosophy. Xiangtan University.

Qiao, Wangshu (2008). Exploring the history of modern Chinese philosophy with Hu Shi as an example. Zhejiang University.

Jing, Bo (2018). Laozi's attitude and understanding of knowledge and its revelation to contemporary education. 234.

Sun, Bing (2006). The Compilation of "History of Chinese Philosophy" and the Construction of "Philosophy of Life". Heilongjiang University.

Sun, Jingtao (2004). On the Individuality of Philosophy. Jilin University, 2003.

Zhou, Xuan. Initiating a Modern Era of Research on the History of Chinese Philosophy. Heilongjiang University.

Chen, Binyu (2021). Study on Zhu Qianzhi's Influence of Chinese Philosophy on Europe. Beijing Foreign Studies University.

Xu, Ning (2013). Study on the Chineseization of Marxist Philosophy in Outline of Chinese Philosophy. Bohai University.

ZHANG, HONGWEI – graduate student of the Department of Philosophy
of the Institute of Social and Humanitarian Technologies
of the National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute” (Kharkiv, Ukraine)
E-mail: zhwhsd@163.com
ORCID ID: orcid.org/0009-0008-0227-8133

**ANALYTICAL REVIEW OF STUDIES OF MODERN PHILOSOPHICAL VIEWS ON THE CONCEPTS
OF “NATURE” AND “IMAGE OF NATURE” IN CONTEMPORARY CHINESE PHILOSOPHY**

Abstract

The article examines the phenomenon of the concept of “Nature Image” and its evolution in Chinese philosophy from ancient times to the present day, its impact on modern environmental strategies both in China and in the world. The article is devoted to the changes that are taking place in the modern concept of nature image in Chinese philosophy. The purpose of the article is to make contemporary philosophical reflections on the theme of nature in the context of the interaction of cultural, ecological and social aspects in Chinese philosophy. The objectives of the study are: 1) to carry out the evolution of ideas about nature in Chinese philosophy; 2) to analyze Chinese philosophy as part of Chinese culture; 3) to reveal natural humanism as the personification of nature and an integral part of human life; 4) to find out the most common images of nature in contemporary Chinese philosophy; 5) to substantiate postmodern environmental implications and the importance of the world's shared responsibility for environmental problems. The purpose and objectives of the study are aimed at reviewing the research of modern philosophical and ecological branches of science on the analysis of nature in contemporary Chinese philosophy. The use of the cross-cultural method made it possible to compare the concepts of nature in Chinese philosophy with other philosophical traditions and historical stages of development of Chinese philosophy. In conducting an analytical review of this issue, the author examines the modern concept of nature in Chinese philosophy, the modernization of Chinese philosophy, the theory of natural human nature in Chinese philosophy, as well as Chinese philosophical constructions and reflections. The scientific novelty of the topic is that the study offers new approaches to solving environmental problems. The evolution of the concept of nature in Chinese philosophy is based on the rich heritage of traditional ideas about nature, which are based on the concepts of harmony, interconnection, and balance. With the globalization of the world and the interaction of different cultures, Chinese philosophy can take into account other cultural ideas about nature and the environment. The practical significance of the evolution of ideas about nature in Chinese philosophy is to promote sustainable development, conserve natural resources, maintain environmental awareness, and develop strategies to preserve the environment. Modern Chinese philosophy is an interesting object of scientific research because of its unique character and influence on the modern world.

Key words: nature, image of nature, natural humanism, environment, Chinese philosophy, modernism, postmodernism.

© The Authors(s) 2024
This is an open access article under
The Creative Commons CC BY license

Received date 01.03.2024
Accepted date 15.03.2024
Published date 15.04.2024

How to cite: Чжан, Хунвей. Аналітичний огляд досліджень сучасних філософських поглядів поняття «природа» та «образ природи» у сучасній китайській філософії. Humanities studies: Collection of Scientific Papers / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house “Helvetica”, 2024. 19 (96). P. 97–108.
doi: <https://doi.org/10.32782/hst-2024-19-96-11>